

Posudek na práci Vymáhání daňových nedoplatků zpracovanou Mgr. Alenou Královou na téma

VYMÁHÁNÍ DAŇOVÝCH NEDOPLATKŮ

Autorka si jako téma své rigorózní práce zvolila problematiku týkající se daňového práva, a to konkrétně problematiku vymáhání daňových nedoplatků. Lze ocenit, že rigorózní práce je prací zabývající se tématem, které je v současné době velmi aktuální, a to zejména z pohledu zabránění daňových úniků a zvyšování schodků veřejných financí.

Z formálního hlediska se rigorózní práce skládá z obsahu, úvodu, 7 částí, závěru, seznamu použité literatury, seznamu příloh a 12 příloh.

Po stručném úvodu, ve kterém autorka uvádí cíl své rigorózní práce (poskytnutí základní orientace v poměrně složité oblasti vymáhání daňových nedoplatků) následuje část práce zabývající se vymáháním daňových nedoplatků jako součástí správy daní. Stěžejními částmi rigorózní práce jsou části věnované právní úpravě vymáhání daňových nedoplatků formou daňové exekuce a využití zajišťovacích institutů dle zákona o správě daní a poplatků. V části čtvrté se autorka zabývá možností vymáhání daňového nedoplatku na ručiteli a v části páté efektivností při daňové exekuci. Mezinárodní prvky obsahují části šesté a sedmé věnované mezinárodní pomoci při vymáhání daňových pohledávek a právní úpravě daňové exekuce na Slovensku. Závěry autorkou učiněné jsou shrnuty na konci rigorózní práce. V této souvislosti lze uvést, že rigorózní práce je z hlediska systematického vhodně členěna. Z formálního hlediska bych dále uvedl, že by bylo vhodné práci doplnit o seznam používaných zkratk (např. ZSDP, FÚ, OSŘ, ÚFO, ZÚFO atd.).

V první části nazvané „Vymáhání daňových nedoplatků jako součást správy daní“ autorka obecně vymezuje daňové právo procesní a správu daní. Dále stručně popisuje historii daňového řízení v českých zemích, základy daňového řízení a obecně pojednává o exekuci. Na str. 9 práce autorka uvádí, že finanční ředitelství jsou rozpočtovou organizací, ačkoliv rozpočtové organizace se od roku 2001 přeměnili na organizační složky státu. V této souvislosti by autorka v rámci ústní obhajoby mohla objasnit, zda i finanční úřady jsou nebo nejsou organizačními složkami státu. Rovněž není zcela jasná definice pojmu daň uvedená na str. 16 rigorózní práce. Za nedostatek považuji citaci neplatného právního předpisu, a to správního řádu č. 71/1967 Sb. na str. 21 rigorózní práce.

Vlastní právní úprava vymáhání daňových nedoplatků formou daňové exekuce je popsána v části druhé, rozčleněné na osm kapitol. V kapitole druhé této části autorka uvádí základní zásady vymáhacího řízení, přičemž z textu není jasné, zda jde o výčet demonstrativní či taxativní. V rámci ústní obhajoby by autorka mohla doplnit, zda se v rámci vymáhacího řízení uplatní i ostatní zásady uvedené v ustanovení § 2 zákona o správě daní a poplatků. Nejasné jsou odkazy na jednotlivé odstavce na str. 27 rigorózní práce v rámci pojednání o zásadě součinnosti. Naopak velmi se mi zamlouvá rozčlenění způsobů provedení daňové exekuce na exekuci administrativní, mobiliární a imobiliární (kapitola třetí) a členění předpokladů pro vymáhání daňových nedoplatků (kapitola čtvrtá). Zde bych pouze podotkl, že jako vhodnější termín se jeví termín „možnost vymáhání daňového nedoplatku“ nikoliv „nemožnost vymáhání daňového nedoplatku“, který bez dalšího vysvětlení není výstižný a srozumitelný.

V souvislosti s popisem ochrany daňového dlužníka je nutné uvést, že autorka uvádí právní úpravu, která byla platná a účinná do 31.12.2006, a to ačkoliv v době odevzdání rigorózní práce již byl platný zákon č. 230/2006 Sb., který s účinností od 1.1.2007 předmětné ustanovení upravující neoprávněné vymáhání novelizoval. V rámci ústní obhajoby autorce doporučuji, aby uvedla současně platnou a účinnou právní úpravu.

Kladně lze hodnotit kapitolu sedmou části druhé rigorózní práce, ve které autorka z pohledu osoby zabývající se praxí hodnotí jednotlivé způsoby daňové exekuce. Nicméně i v této kapitole autorka uvádí diskutabilní tvrzení, a to že „Česká republika bohužel nepatří mezi ty státy, které mají pro platby v hotovosti určený limit“. Toto své tvrzení by autorka měla objasnit v rámci ústní obhajoby rigorózní práce.

Část třetí rigorózní práce se zabývá problematikou zajišťovacích institutů dle zákona o správě daní a poplatků, a to zástavního práva a zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň, a část čtvrtá problematikou vymáhání daňových nedoplatků na ručiteli. V této souvislosti lze ocenit, že v těchto částech rigorózní práce autorka uvádí a cituje judikaturu správních soudů a uvádí vlastní názory, což je velmi přínosné.

Pátá část rigorózní práce je praktičtěji pojata a obsahuje i vlastní názory autorky. Tuto část práce hodnotím velmi pozitivně. Část týkající se mezinárodní pomoci při vymáhání daňových pohledávek lze označit jako stručnou, nicméně výstižnou. Zejména z hlediska de lege ferenda je přínosná rovněž část sedmá popisující právní úpravu na Slovensku a uvádějící hlavní rozdíly oproti právní úpravě v České republice.

Za velmi přínosný lze označit závěr rigorózní práce, ve kterém autorka uvádí problémy, které vznikají v praxi a uvádí návrhy řešení de lege ferenda. Přínosem práce je uvádění příkladů z praxe (např. na str. 36 příklad týkající se promlčení práva vymáhat daňový nedoplatek, na str. 43 příklad týkající se součinnosti banky při exekuci příkázáním pohledávky nebo příklad na str. 50 týkající se mobiliární exekuce).

Naopak textu rigorózní práce je nutné vytknout nepřesnosti v právní terminologii (např. na str. 16 práce pojem „rozpočty územních orgánů“ a na str. 32 spojení „za právnickou osobu jedná statutární orgán“) a rovněž překlepy (např. na str. 39 – „určitá majetkový hodnota“, na str. 44 – „subjekty, který se nachází“, na str. 49 „zajišťují znalecký posudku“, na str. 63 – „§ 256 odst. 2 OZ“ nebo na str. 66 – „TSDP“).

I přes výše uvedené připomínky považuji rigorózní práci za dobře zpracovanou a doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.

V Praze dne 10.5.2007

JUDr. Radim Boháč, Ph.D.